

jún 2020

Ročník III.

BZINSKÝ CHÝRNIK

NOVINY OBCE BZINCE POD JAVORINOU

SPOLOČNE AJ DO ĎALŠÍCH DNÍ A MESIACOV

Obec má za sebou niekoľko mesiacov takého zvláštneho fungovania. Všetci sme, ako sa hovorí, na svojej koži pocítili a museli sa prispôbovať rôznym opatreniam. Oceňujem, že ste sa dokázali opatreniam prispôbiť a rešpektovať ich, že sme nemuseli riešiť ich závažné porušenia. Ďakujem vám. Ďakujem zamestnancom obecného úradu, ktorí dokázali vykonávať svoje každodenné povinnosti aj v sťažených podmienkach, zabezpečovali vám naďalej rozvozy obedov a objednaných nákupov. Verím, že tak, ako toto obdobie stmelilo rodiny, tak stmelilo aj našu obec a že do ďalších dní a mesiacov sa nám už bude dýchať ľahšie.

V uplynulých mesiacoch sa, samozrejme, nezastavila ani činnosť v jednotlivých oblastiach, ako je pokračovanie v príprave projektových dokumentácií na vodovod a kanalizáciu pre Hrušové a Bzince pod Javorinou. Dokumentácia pre Hrušové je po pripomienkovaní a dopracovaní kompletná. Podali sme žiadosť o získanie stavebného povolenia, ktoré je podmienkou pre prípadné zapojenie sa do výzvy o získanie eurofondov. Projektová dokumentácia pre Bzince p.J. je v pripomienkovom konaní. Všetky podklady sme prerokovali s riaditeľom Trenčianskych vodární a kanalizácií, kde budeme podávať žiadosť o zaradenie časti vodovodu pre Bzince p.J. do plánu realizácie na budúci rok. Pokračovali sme v realizácii výstavby a rekonštrukcie budov pre DHZ Hrubá Strana a Hrušové, na ktorú sme dostali dotácie. Konalo sa verejné obstarávanie na dodávateľov a v súčasnej dobe sa zmluvy realizujú. Značnú pozornosť sme venovali príprave projektu pre rozšírenie MŠ v rámci výzvy, ktorú vyhlásila Miestna akčná skupina Myjava. Snahou je navýšiť kapacitu triedy MŠ, ktorá je v priestoroch základnej školy na 22 detí. Ďalej sme zrealizovali verejné obstarávanie:

- na opravu miestnych komunikácií, kde bol vybraný úsek U Hrevúšov v Cetune,
- na vybudovanie ústredného kúrenia pre KD Hrušové,
- na 2. etapu realizácie opráv na hornom cintoríne, kde sa vybudujú schody od parkoviska k hrobu Ľ. Podjavorinskej,
- na spracovanie projektovej dokumentácie pre výstavbu obecných nájomných bytov v rámci Štátneho fondu rozvoja bývania.

Určite ste postrehli aj zmeny v dopravnom značení v obci a jej okolí. Vychádzajú zo schváleného projektu dopravného značenia. Časť z nich patrí do pôsobnosti Správy ciest Trenčianskeho kraja a väčšia časť do našej pôsobnosti. Jedná sa o miestne komunikácie. V našej pôsobnosti budeme obnovovať dopravné značenie postupne, vzhľadom k značnej finančnej náročnosti. Nie všetko, čo by sme v rámci tohto projektu privítali, nám bolo schválené. No verím, že schválené zmeny prispesú k zvýšeniu bezpečnosti cestnej dopravy v našej obci. Samozrejme, ak ich budeme rešpektovať.

Samostatnou oblasťou, ktorej by som sa rád v mojom príhovore vyjadril, je oblasť vašich majetkov a pozemkov. Skontrolujte si, prosím, vo vašom záujme listy vlastníctva od svojich obydľí a pozemkov, ako aj ich zakreslenie v katastrálnych mapách. Nespoliehajte sa prosím na to, že ste niekoľko rokov alebo desaťročí mali vo svojej starostlivosti nejaký pozemok po rodičoch, starých rodičoch, susedoch a podobne. Vyskytli sa prípady, kedy nevysporiadané pozemky získali iné osoby a dali vám najavo, že tam nemáte čo robiť, pretože pozemok je ich. Rovnako sa, prosím, pozrite na zabezpečenie práva prechodu cez pozemky v prípadoch, kedy daný dvor obývate viacerí majitelia domov. Množia sa prípady, kedy prestávajú platiť dohodnuté zásady prechodu a dostávajú sa do situácie, kedy sa nemáte ako dostať k svojmu domu. Pokiaľ nemáte právo prechodu uvedené v liste vlastníctva, zabezpečte si aspoň písomné vyhotovenie takejto ústnej dohody.

Na záver mi ostalo pozvať vás všetkých na Dni obce, ktoré sú naplánované na 28. - 30. augusta. Získali sme na ich zabezpečenie dotáciu z Bruselu a ja verím, že po dlhých mesiacoch sa budeme môcť stretnúť bez obmedzení, porozprávať sa, zabaviť sa pri rôznych druhoch programu, ktorý pripravujeme a, samozrejme, budeme si môcť aj zatancovať a zaspievať. Viac o príprave nájdete v predbežnej pozvánke.

Dušan Málik,
starosta

HASIČI Z DHZ BZINCE POD JAVORINOU ORGANIZOVALI DAROVANIE KRVI

autor Jana Kováčiková

Účastníci odberu. Rýchla fotka na jeden nádych bez rúšok.

Robievajú tak pravidelne, do obce pozývajú mobilnú jednotku z Trenčína. Teraz, v čase koronavírusu, sú také výjazdy pozastavené. Tak sa rozhodli ísť darovať krv do Trenčína. Porozprával mi o tom referent pre kultúru pán **Roman Machajdík**. Na odber krvi na 11. 5. 2020 boli objednaní 6 týždňov. Len tak, pre hocikoho. A m kto ju potrebuje. Medzitým sa objavila na internete smutná správa, že krv treba darovať pre konkrétneho človeka – **Terezku Srogončíkovú** z DHZ Nosice v okrese Púchov. Ešte len 14-ročné dievčatko je v umelom spánku v nemocnici v Bratislave.

Krv pre Terezku boli darovať hasiči a ich sympatizanti zo Bzince - **Roman Machajdík**, **Miloš Skovajsa**, **Miroslav Skovajsa**, **Luďkáš Stacho**, **Marián Valo**, **Patrik Mazák**, **Jaroslav Kovačovic**, **Lenka Stanová**, **Miroslav Baník** (Nové Mesto nad Váhom), **Branislav Nižňanský** (Stará Turá), **Peter Nemček** (Stará Turá), **Elena Rubaninská** (Stará Turá), **Oto Klimo** (Hrachovište). Za DHZ **Hrušové**: **Roman Klábik**, **Ľuboš Drgoň**. Za DHZ **Nová Ves nad Váhom**: **Jana Kováčiková**, **Martin Kováčik**, **Mária Vašková**. Za DHZ **Moravské Lieskové**: **Lenka Feriancová**, **Andrea Korytárová**, **Adrián Pavlík**, **Milan Tupý ml.** Za DHZ **Miškech Dedinka**: podpredseda Územnej organizácie DPO Nové Mesto nad Váhom, veliteľ DPO okresu Nové Mesto nad Váhom, veliteľ DHZ Miškech Dedinka, starší inšpektor pán **Ivan Krúpa**.

Celú akciu podporila obec Bzince pod Javorinou na čele so

Roman Machajdík

starostom **Dušanom Málikom**. Všetkým, ktorí darovali krv pre Terezku, zabezpečil po odbere obed v obecnej hasičskej zbrojnici.

Člen Prezídia DPO SR, predseda Krajskej organizácie DPO SR, predseda Územnej organizácie DPO **Jozef Smolinský** všetkým darcom poďakoval za tento šlachetný čin.

„Dnes mám veľmi zvláštne pocity... Na jednej strane som rád, že som v zdraví mohol sedemdesiatkrát darovať krvičku. Na druhej strane smútok v kútiku duše, pretože krv sme dnes venovali iba 14-ročnej dobrovoľnej hasičke Terezke Srogončíkovej. Terezka, prajeme Ti skoré uzdravenie a držíme palce,“ uviedol Ivan Krúpa.

Jozef Smolinský (vpravo) všetkým ďakuje za pomoc.

Ivan Krúpa

Tereza
Srogončíková

„Tereza je veľmi šikovná a skromná dievča. Špecializuje sa na beh 60 m, 100 m cez prekážku a kladinu. Taktiež aj výstup na vežu do prvého okna. Je držiteľkou slovenských rekordov v jednotlivých kategóriách. Šport má veľmi rada. Venuje sa aj atletike. Bola aj mažoretkou. Tereza absolvovala Majstrovstvá sveta v Bulharsku a minulý rok aj v Rusku. Tam sa dievčatám podarilo obsadiť krásne 2. miesto v požiarnom útoku. Je našou najmladšou hasičkou a jej miesto máme rezervované na prúde. So žabkami už absolvovala aj veľa tréningov na prúde. Je to pre nás šok a nedokážeme to prijať. Chceme ju mať znova na trati a v našej partii. Ďakujeme, že nám pomáhate,“ uviedli DHZ z Nosíc.

Tereza má krvnú skupinu A+. Pri odbere je potrebné uviesť jej meno. Krv môže darovať ktokoľvek, aj keď nemá tú istú skupinu ako ona.

„Túto prosbu sem píšem preto, lebo až na odbere som sa dozvedel viac informácií o vážnom zdravotnom stave Terezy a je to veľmi súrne. Preto by som Vás chcel poprosiť, aby ste pre ňu išli darovať krv do Trenčína. Objednanie a odvoz by sme zabezpečili Peugeotom Boxer a bol by som veľmi rád, keby sme obsadili plné auto. Kto by bol ochotný, napíšte mi na facebook. Na krvnej skupine nezáleží, krv sa bude vymieňať za potrebnú skupinu,“ vyzval Krúpa.

Text a foto: Elena Rubaninská
Foto: Jana Kováčiková

Bzinciam

*Cestou tam muflóny na roliach sa pasú,
jazvečiu dieru len ctiteľ prírody zbadá.
A srny? Stále brilantne s vonkajškom sa zlievajú.
Vidno vtáča čiernoperé v tej samej výške krúžiť,
váha, či prisadnúť nižšie má.
Takého zočiť – výchylka zaiste.*

*Dedinka to nemohutná s čírou vravou deň za dňom,
diškurujú pospolu postarší i mladí ich.
Škriepkou nenapadnú iných skutky,
to bez významu ako farebnosť chrobačia v zemi.
Ich jediné pranie – zdravie pre živých.*

*Oblokom sa dívať na ves – jasot prejasotný.
Živé stromy, živé lesy pestrosťou dýchajú a
pohromám nevlúdností unikajú.
Skadiaľ tolká pastva očia?
Ej, veru, príroda tak zrobila.*

*Kedy tento les už zďaleka skvie sa?
Keď z jari rozkvitá po púčikoch,
keď letom žiari ako hladina vody v studničke,
keď v jeseni prezlieka sa do čara strakatého,
keď na zimu bosý chodí.
On, skromný ako kaprí samček,
prežíva náklonnosti človeku.
To v platnosti i v opačnom garde.*

Lenka Mandelíková
(autorka je učiteľka slovenského jazyka)

Vážení pacienti naša stomatologická
ambulancia **Dentalex s.r.o.**,
príjíma všetkých nových pacientov.

Máme uzatvorené zmluvy
so všetkými poisťovňami
(Všzp, Dôvera, Union).

Sme tu pre Vás **každý utorok a štvrtok**
od 8.00 – 16:00 h.

Volať môžete na **0918 633 028.**
Tešíme sa na Vás.

Zubná ambulancia zabezpečuje už aj :
Preventívne prehliadky
Zubné ošetrenia v plnom rozsahu
(nielen akútne).

ZÁKLADNÁ ŠKOLA NÁR. UM. Ľ. PODJAVORINSKEJ S MŠ AKO FUNGUJE ŠKOLA POČAS KARANTÉNY

Na základe rozhodnutia vlády SR o plošnom zatvorení školských zariadení je aj naša škola od 16. marca 2020 zatvorená. Využili sme tento čas na to, aby sme vymaľovali niektoré triedy, riaditeľňu, zborovňu, sekretariát, časti chodby a sociálne zariadenia. Taktiež sa opravovali steny po elektrifikárskych prácach. Čo však so samotným vzdelávaním žiakov? Takúto situáciu sme ešte nikto nikdy nezažili, a tak sme spočiatku nevedeli, ako bude vzdelávanie detí v domácom prostredí prebiehať. Keďže sme prvé týždne karantény učivo zadávali len prostredníctvom elektronickej služby, väčšina práce s deťmi bola na samotných rodičoch. Prevažná väčšina našich rodičov si uvedomovala, že toto nie sú prázdniny a s deťmi sa poctivo učili. Určite bolo náročné deti zmotivovať k učeniu, nastaviť im nejaký pracovný režim.

Z tohto dôvodu som sa rozhodol sprístupniť komunikačný kanál Microsoft Teams, prostredníctvom ktorého sme začali komunikovať my učiteľia medzi sebou, a hlavne učiteľia so žiakmi a rodičmi. Všetky triedy majú zriadené tímy a tak online pracujú so svojimi vyučujúcimi podľa zadaného rozvrhu hodín každý deň v čase od 9. 00 h. do 11. 30 h. V Microsoft Teamse sú zapojené všetky ročníky, iba žiaci 1. ročníka so svojou p. učiteľkou komunikujú online cez Skype, nakoľko začali skôr, ako bol zriadený tento komunikačný kanál. Vyučujúci okrem Microsoft Teams a Skype využívajú komunikáciu aj prostredníctvom e-mailovej pošty, Messengeru, Facebooku, Edupagu a pod.

Môžem zodpovedne povedať, že vzdelávanie v tejto situácii na našej škole v spolupráci s rodičmi, v mnohých prípadoch aj starými rodičmi, prebieha na veľmi dobrej

úrovni. To, že sme sa veľmi rýchlo k tejto situácii postavili tak, že sme začali vyučovať online, je ochota našich učiteľov prijímať nové technológie, prostredníctvom ktorých odovzdávajú učivo a informácie svojim žiakom. Učiteľia dokážu tak vysvetliť nové učivo, rozposlať úlohy, ktoré žiak vypracuje a následne odovzdá späť. Takto potom funguje spätná väzba a kontrola medzi učiteľom a žiakom. Zároveň má rodič menej roboty s vymýšľaním úloh a kontrolou svojho dieťaťa. Okrem predpísaného učiva a vzdelávania s učiteľmi v rámci denného rozvrhu majú naši žiaci aj ďalšie možnosti získavania a upevňovania vedomostí. Ponúkame žiakom webové stránky, na ktorých po prihlásení sa svojim heslom získajú interaktívne testy, cvičenia a rôzne materiály, ktoré učiteľia následne ohodnotia. Väčšina žiakov počas tohto obdobia sa zúčastňuje online vzdelávania alebo posielajú vypracované úlohy zadávané učiteľmi. Čo však so žiakmi, ktorí nie sú ochotní spolupracovať aj napriek tomu, že pripojenie na internet majú? Po zvážení všetkých okolností a po rokovaní pedagogickej rady budú títo žiaci pozvaní na preskúšanie učiva najneskôr do 31. augusta 2020.

Na záver sa chcem poďakovať učiteľom a, samozrejme, rodičom, ktorí majú pre takéto vzdelávanie pochopenie, rešpekt a vedú svoje deti k zodpovednej práci tým, že spolupracujú aj v takom ťažkom období, aké je pre nás obdobie pandémie. Ďakujem.

*S úctou Martin Samek, riaditeľ školy
(pozn.red.: od 1. júna je ZŠ opäť otvorená pre žiakov prvého stupňa a 5. ročníka na báze dobrovoľnosti a za prísnych hygienických opatrení.)*

ŽABIČKA ŠKOLIČKA POČAS KARANTÉNY

Ubehli už dlhé dva mesiace odo dňa, kedy mala MŠ, Žabička školička naposledy otvorené dvere pre všetky svoje deti. Nová, nečakaná situácia nás všetkých, veľkých či malých, prinútila zostať doma.

Skôr, než sa naposledy zavrela brána, stihli sme vydezinfikovať a upratať všetky priestory celej MŠ. Aj napriek tomu, že pani učiteľky boli nútené zostať doma, prostredníctvom videokamery sa pravidelne stretáme, aby sme pre deti a ich rodičov pripravili rôzne zaujímavé aktivity k jednotlivým témam týždňa, ktoré sú uverejňované na webovej, ale i facebookovej stránke školy.

Podarilo sa nám zapojiť deti do súťaže, Koronakríza ako šanca pre planétu Zem. Trieda predškolákov si vytvorila vlastnú messengerovú skupinu, kde dva dni v týždni komunikujú spolu s deťmi a ich rodičmi.

Pani učiteľky doma tiež nezaháľajú. Venujú sa samoštúdiu metodík a literatúry zameranej na predškolskú pedagogiku, zúčastňujú sa rôznych vzdelávacích webinárov, tvoria

a dopĺňajú si vlastné výukové portfólia, vyrábajú nové učebné pomôcky, darčeky na rozlúčku s predškolákmi, či zhotovujú vlastné tablo pre odchádzajúcich predškolákov.

V spolupráci so zriaďovateľom a Občianskym združením Podjavorinskej deti sa nám podarilo vybaviť a odoslať všetky požadované dokumenty k získaniu sumy 4 750 € na výstavbu altánku v záhrade MŠ. Tiež v spolupráci so zriaďovateľom a ZŠ sme začali s realizáciou projektu „Nová umyváreň pre detičky žabičky“. Pán školník už demontoval všetku sanitu a objednaná je už nová. Jej kompletnú realizáciu by sme chceli stihnúť ešte do otvorenia MŠ.

Aj keď ešte stále nevieme, kedy sa budú môcť brány materských škôlok otvoriť, pevne veríme že sa všetci – hlavne zdraví, už čoskoro znovu stretne v našej Žabičke školičke.

Erika Lušňáková, zástupkyňa pre MŠ

(pozn.red.: od 1. júna je MŠ opäť otvorená na báze dobrovoľnosti a za prísnych hygienických opatrení.)

DEVIATACI NA ROZLÚČKU

V roku 2008 sme nastúpili do bzinskej materskej škôlky a tu začalo naše vzdelávanie. Po škôlke sme v roku 2011 nastúpili trošku „vystrašení“ do 1. ročníka ZŠ. Pani učiteľka Ľubica Sameková bola našou triednou pani učiteľkou prvé štyri roky a hneď v 1. ročníku si získala našu priazeň. Počítali sme s tým, že nastúpime siedmi, ale čakalo nás jedno milé prekvapenie, a to ďalšia naša spolužiačka. Ako to prekvapilo nás, tak to prekvapilo aj pani učiteľku Samekovú, pretože rákala s tým,

že budeme siedmi trpaslíci a tematicky k tomu namaľovala maľbu na stenu - Snehulienku a siedmich trpaslíkov. Jej nápad bol veľmi kreatívny i napriek tomu, že nás nakoniec bolo osem a nie sedem. No i tak tento nápad na nás zapôsobil a urobil dojem. Kreativita jej ostávala po celé štyri roky. Pani učiteľka nám každú hodinu chcela ukázať, že učenie môže byť aj zábavné. Vďaka jej nápadom sme úspešne prešli prvé štyri roky na 1. stupni a pomohla nám naučiť sa fungovať

v každodennom školskom režime (robenie domácich úloh, pravidelná školská dochádzka, nosenie školských pomôcok, dodržiavanie školského poriadku a triedneho rozvrhu). Do 5. ročníka sme mali nastúpiť s novou pani učiteľkou Barborou Pikalíkovou, a preto sme boli plní očakávaní pri nástupe na 2. stupeň ZŠ. Nová trieda, nová pani učiteľka a nové predmety boli pre nás veľkou zmenou, ale postupom času sme si na zmenu zvykli. Pani učiteľku Pikalíkovú sme si obľúbili, novú a vymalovanú triedu sme si osvojili a pridané predmety pre nás neboli také ťažké, ako sme si mysleli. Každý rok nás pribúdalo viac a viac a zo siedmich trpaslíkov sú teraz šestnásti skoro dospelí žiaci. Momentálne končíme 9. ročník, ktorý bol v celku tiež zaujímavý. Tento rok mal byť pre nás trochu iný ako ostatné. Prvý polrok tohto ročníka sme sa mali zaoberať výberom správnej strednej školy pre naše budúce povolanie a zlepšovať si priemery známok. Druhý polrok mal pokračo-

vať ďalšími, ale aj ťažšími povinnosťami, a to: prípravou na testovanie deviatakov, prijímacími skúškami a talentovými skúškami. Od 16. marca sme však zostali všetci doma z dôvodu šírenia nákazlivého vírusu. Počítali sme s tým, že karanténne obdobie bude trvať 2 týždne, ale to sa predĺžilo na niekoľko mesiacov, čo bolo príčinou prerušenia školy a zrušenie nášho testovania i skúšok. Nikto nečakal, že ostaneme doma a nebudeme si môcť užívať posledné týždne na tejto škole. Dúfame však, že vysvedčenie si budeme môcť prísť vyzdvihnúť a poďakovať sa všetkým, ktorí sa podieľali na našom vzdelávaní a výchove v našej bzinskej školičke. Zároveň sa chceme touto formou poďakovať všetkým učiteľom, ktorí nás naučili toho veľa, ako napríklad byť trpezliví, zodpovední, kreatívni, ctíziadostiví a mnoho iného. Zato vám, milí učitelia, patrí jedno veľké ĎAKUJEM.

Žiaci 9. ročníka

LYŽIARSKY VÝCVIK 2020 - NAŠI ŽIACI V OBJATÍ PRAVEJ ZIMY

Okom nezainteresovanej osoby sa môže zdať, že zorganizovanie lyžiarskeho výcviku je pomerne jednoduchá záležitosť. Opak je však pravdou. Lyžiarsky výcvik je jedna z najnáročnejších organizovaných akcií našej školy, ktorá spadá pod prísne kritériá hygieny, dôsledné plánovanie finančnej stránky a v neposlednom rade sa pod plynulý priebeh podpisuje samotné poučenie o bezpečnosti, následná disciplína žiakov, vhodne zvolený každodenný program a kľúčom je, pravdaže, výučba na svahu – motivácia, hra, striedanie jednotlivých cvikov, všimanie si prípadných zlých lyžiarskych návykov, kde je odstraňovanie náročnejšie ako práca s úplným začiatníkom. Dôležitá je i spolupráca a korektná komunikácia s rodinami zúčastnených detí na LVVK. Jedná sa takmer o ročnú intenzívnu prípravu. Už voľba vhodného lyžiarskeho strediska dá zabrať. Svahy sú buď preplnené, stredisko je príliš veľké a komerčné...

My sme už tretíkrát volili Martinské hole. Je to lyžiarske stredisko, kde je zložitejší prístup a práve to nám zaručuje nepreplnené zjazdovky, čo často býva kľúčové pri prípadných úrazoch na svahoch.

Lyžiarskeho výcviku sa v dňoch od 27. 1. – 31. 1. 2020 zúčastnilo až 40 žiakov našej školy. Z roka na rok sa nám prihlasuje čoraz viac žiakov 1. stupňa. Ubytovanie sme mali zabezpečené v komfortne vybavenom hoteli Martinské hole s výbornou stravou. Deti boli podľa zdatnosti rozdelené do troch skupín (začiatčníci, mierne pokročilí lyžiari a pokročilí lyžiari). Na kurz sme nastúpili v pondelok a, či uveríte, alebo nie, v utorok už lyžovali všetky deti a aj „strašiak vlek“ zvládli deti na jednotku!

Začiatčníci

Mierne pokročilí

Pokročilí

Hurá na svah

Na svahu

Tvorivé dielne

Začiatocníci

Žiaci – lyžiari sa technicky zdokonalili, naučili sa elegantné nosenie paličiek, nerozhádzané jazdenie, tí z prvej skupiny začali vykresľovať carvingové oblúky.

Pod každým pádom bolo podpísané motivačné „Vstaň, zvládneš to, skúsime to spolu!“

Jednotlivé dni boli naozaj fyzicky náročné. Ale vždy nás privítalo teplo hotela, vždy večer čakal na nás bohatý sprievodný program v spoločenskej miestnosti, deti si mohli zaplávať a oddýchnuť v hotelovom bazéne, riešili sme kvíz, na tvorivých dielničkách sme maľovali na porcelán...

Lyžiarsky kurz nie je len o tom „ustáť to na svahu a lyžovať“. Je to 5-dňové odlúčenie od rodiny, zodpovednosť za svoje veci, batožinu, financie – vreckové, vedieť sa vhodne obliecť, ustrojiť na svah, byť ochotný rešpektovať pravidlá, aj pravidlá kolektívu. Snažili sme sa dohliadať na všetko.

Touto cestou sa chceme v prvom rade poďakovať našim žiakom, že dbali na disciplínu, či už pri presune na vlakovej stanici, v hoteli, na svahu, za vynaložené úsilie, vďačnosť... DETI, STE ÚŽASNÉ!!!

Ďalej ďakujeme:

- Občianskemu združeniu Podjavorinskej deti, ktoré nám každoročne pomáha finančne
- MUDr. Mojmirovi Muthovi za sponzorský a odborný zdravotný dohľad nad našimi žiakmi
- rodine Horňákovej z Kálnice za vývoz a zvoz lyžiarskeho výstroja
- pánovi Krajčovicovi za pomoc pri zvoze výstroja zo strediska
- P.Trenčanskému za sponzorský dar na Tvorivé dielne v podobe suvenírov
- a našej škole za medaily – milú spomienku na LVVK

Keď učiteľ odovzdáva rodičovi po LVVK deti, je to so zaslúženým konštatovaním – KURZ BOL BEZ ÚRAZU (v preklade učiteľa - Tešíme sa, že sme už doma J) = vyhládka ďalšieho krásneho kurzu OPĀŤ O ROK!

Martina Trenčanská

VÝVOZ KOMUNÁLNEHO ODPADU , SKLA A PLASTOV

Vývoz komunálneho odpadu prebieha vždy párný týždeň:

Bzince 08.06., 22.06., 06.07., 20.07., 03.08., 17.08., 31.08., 14.09., 28.09.

MČ 11.06., 25.06., 09.07., 23.07., 06.08., 20.08., 03.09., 17.09.

Vývoz skla : 16.07., 10.09.

Vývoz plastov: 02.06., 30.06., 28.07., 25.08., 22.09.,

AKO TRIEDIME ODPAD

Musíme sa navzájom pochváliť, ale, samozrejme, treba sa ešte stále zlepšovať.

Výpočet triedenia odpadu za rok 2019 nám dopadol lepšie ako za rok 2018. Stále sa však musíme zlepšovať, aby nám klesol poplatok. Náš výsledok je **24,31 %**.

Poplatok na rok 2020 nám bol zvýšený na 22 eur /tona. Ak nedosiahneme percento triedenia v r. 2020 30 – 40 %, zvýši sa nám poplatok na 27 eur/ tona. **Čo bude mať za následok zvýšenie poplatku za smeti pre každého občana!** Najväčší podiel vo výpočte je za BIO odpad : tráva, konáre.

Poplatok za tonu komunálneho odpadu

% triedenia	2019	2020	2021
1. $x \leq 10$	17 €/tonu	26€/tonu	33€/tonu
2. $10 < x \leq 20$	12 €/tonu	24€/tonu	30€/tonu
3. $20 < x \leq 30$	10 €/tonu	22€/tonu	27 €/tonu
4. $30 < x \leq 40$	8 €/tonu	13 €/tonu	22 €/tonu
5. $40 < x \leq 50$	7 €/tonu	12 €/tonu	18 €/tonu
6. $50 < x \leq 60$	7 €/tonu	11 €/tonu	15 €/tonu
7. $x > 60$	7 €/tonu	8 €/tonu	11 €/tonu

Čím menej budeme triediť, tým viac budeme platiť.

KONTROLA TRIEDENIA

Cieľom je ďalšie skvalitnenie triedenia odpadu a zníženie množstva komunálneho odpadu. V tomto roku OcÚ na základe požiadavky občanov, ktorí riadne triedia odpad, vykonáva kontroly triedenia odpadu pri vývoze KOMUNÁLNEHO ODPADU priamo pri domoch. Pokiaľ sa ukáže, že v smetnej nádobe sa nachádza to, čo nepatrí medzi komunálny odpad (plasty,

sklo, drevo, konáre...), tak smetná nádoba nebude vyvezená. O dôvode bude majiteľ nádoby upovedomený a vyzvaný k roztriedeniu. Až po roztriedení obsahu bude smetná nádoba vyvezená. OcÚ zavedie evidenciu. V prípade opakovaného porušenia zásad triedenia odpadu bude občan riešený v zmysle zákona 79/2015 Z.z.

ZHRNUTIE ZA POSLEDNÉ OBDOBIE

Načo nám slúžia stojné miesta

Plasty – neukladajte vrecia ku kontajnerom, pokiaľ sú plné – **stále platí a vykonáva sa zber vriec od domov.**

Sklo – čisté – kovové vrchnáky a štuple oddelené (od plastov) – obsah zaváraninových pohárov odstránený – nie v igelitových taškách – **stále platí a vykonáva sa zber od domov.**

Textil - neukladajte vrecia k železnému kontajneru, ak je plný.

ČO KAM PATRÍ:

1. SKLO:

Patria sem: neznečistené sklenené fľaše z nápojov, sklenené obaly, poháre, črepy, tabuľové sklo bez drôtenej výplne, zaváraninové poháre (samozrejme, bez vrchnákov a prázdne).

A takto to vyzerá, keď netriedime: odpad nahádzaný v 1100 l nádobách na sklo.

2. Plasty:

Patria sem: plastové fľaše z nápojov, drogérie a kozmetiky, fólie číre a farebné, čisté - opláchnuté plastové obaly z potravín „tégliky“, polystyrén, igelitové tašky a vrecká... (plastové fľaše treba krčiť, aby sa ich zmestilo viac). Plasty triedime preto, lebo sa spracúvajú a triedia ďalej. V žiadnom prípade sa nevyvážajú na jednu kopy s ostatným odpadom, ako si niektorí obyvatelia myslia.

Patria sem: plechovky z nápojov, konzervy, kovové vrchnáky z fliaš a pohárov.

Patria sem: krabice od mlieka, smotany, džúsov, nápojov...

3. Papier:

Patria sem: krabice, papierové vrecia.

4. ZMESOVÝ KOMUNÁLNY ODPAD:

Patria sem: neseparovateľný a znečistený komunálny odpad.

5. BIODPAD – biologicky rozložiteľný komunálny odpad:

Patrí sem: zelený odpad zo záhrad a parkov, zvyšky ovocia a zeleniny, tráva, lístie, konáre, orezy zo stromov a kríkov, vetvičky, burina, slama, seno, piliny, hobliny, kvety...

CINTORÍNY

- **Drevené kompostoviská:** patrí sem výlučne lístie, pokosená tráva a rezané zvädnuté kvety – samozrejme, bez celofánu a stúh,
- **žltá nádoba na plast:** patria sem **IBA UMELE KAHANCE**, poprípade umele vázy,
- **zelená nádoba na sklo:** patrí sem **IBA SKLO**,
- **čierna nádoba na komunálny odpad:** tam treba vyhazovať všetky umelé vence, lebo obsahujú aj kovy.

Určite ste si všimli, že máme zamurované vodovodné kohútiky, odkiaľ čerpáme vodu na polievanie kvetín. Budeme radi, ak to v takom stave, ako to je, zostane aj naďalej a nezničíte si to. Tak ako aj všetky vedrá na vodu, ktoré sa tam neustále dopĺňajú a stále miznú.

Do zberného dvora, ktorý je v obci, môžete priniesť:

- **stavebný odpad:** betón, tehly, obkladačky, dlaždice a keramiku,
- **drevo :** nábytok (rozobratý), drevo,
- **veľké plastové kusy:** sudy, stoličky...
- **sklo:** tabuľové sklo, NEMIE SA TAM DÁVAŤ LEPENÉ SKLO, PORCELÁN
- **železo:** Ak si viete zaviezť železo do zb. surovín VAŠA v NM na Ul. L. Podjavorinskej (pri SPP), chceme vás požiadať, aby ste nám vážny lístok priniesli na OU, započítame to do triedeného odpadu a aj tým pomôžete zvýšiť percento triedenia odpadu.
- **pneumatiky:** Žiadame každého občana, aby staré pneumatiky, ktoré vymieňa za nové, vždy nechal v autoservise, v ktorom mu to vymieňajú. Autoservis je povinný zobrať ne potrebné pneumatiky.
- **elektro**
- **tráva, konáre**

PREVÁDZKOVÁ DOBA ZBERNÝ DVOR

Streda 14:00 – 18:00

Sobota 10:00 – 14:00

MY SEPARUJEME

CHALUPÁRI

Komunálny odpad: sú vyčlenené dva kontajnery pre chalupárov pri zbernom dvore.

Triedený odpad :

Plasty, plechovice obaly z mlieka, sklo - sú na to určené státi

(1100 l kontajnery) v miestnych častiach alebo pri zbernom dvore.

Nehádzte nám komunálny odpad do triedeného !!!

OZNAM PRE CHOVATEĽOV PSOV – UPOZORNENIE

Zákon, ktorým sa upravujú niektoré podmienky držania psov č.282/2002 Z.z.

Žiadame držiteľov psov o dodržiavanie nasledovných zásad pre vodenie psov:

§ 4 VODENIE PSA

Vodiť psa mimo chovného priestoru alebo zariadenia na chov môže len osoba, ktorá je fyzicky a psychicky spôsobilá a schopná ho ovládať v každej situácii, pričom je povinná predchádzať tomu, aby pes útočil alebo iným spôsobom ohrozoval človeka alebo zvieratá, zabraňovať vzniku škôd na majetku, prírode a životnom prostredí, ktoré by pes mohol spôsobiť.

Za psa vždy zodpovedá držiteľ psa alebo osoba, ktorá psa vedie alebo nad psom vykonáva dohľad.

§ 6 ZNEČISTENIE VERENÝCH PRIESTRANSTIEV

Ak pes znečistí verejné priestranstvo výkalmi, je ten, kto psa vedie, povinný výkaly bezprostredne odstrániť.

Psie výkaly je potrebné vhodiť do vlastnej nádoby na komunálny odpad.

§ 7 PRIESTUPKY PODĽA ZÁKONA

1. Priestupku sa dopustí držiteľ psa, ak:

- neoznámí obci, v ktorej pes je evidovaný alebo má byť evidovaný, každú zmenu skutočností a údajov, ktoré sa zapisujú do evidencie, do 30 dní od ich zmeny,
- neprihlási psa do evidencie,
- umožní, aby psa viedla osoba, ktorá nespĺňa podmienky ustanovené v § 4 ods.1 a 2,

d) neohlási, že pes pohrýzol človeka bez toho, aby bol sám napadnutý alebo vyprovokovaný, ak sa nepoužil v krajnej núdzi alebo v nutnej obrane,⁵⁾

e) neoznámí odcudzenie, zničenie alebo stratu známky,
f) **nezabráni voľnému pohybu psa** okrem priestorov na to určených.

2. Priestupku sa dopustí ten, kto vedie psa, ak:

- neohlási svoje meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu a meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu držiteľa psa osobe, ktorú pes pohrýzol,
- nezabráni útoku psa na človeka alebo zvieratá alebo nezabráni inému spôsobu ich ohrozovania psom,
- neohlási, že pes pohrýzol človeka bez toho, aby bol sám napadnutý alebo vyprovokovaný, ak sa nepoužil v krajnej núdzi alebo v nutnej obrane,⁵⁾
- nepreukáže známkou totožnosť psa,
- nerespektuje zákaz vstupu so psom alebo zákaz voľného pohybu psa,
- neodstráni bezprostredne výkaly, ktorými pes znečistil verejné priestranstvo.**

3. Za priestupok podľa odseku 1 a odseku 2 písm. a) až c) možno uložiť pokutu do 165 eur a za priestupok podľa odseku 2 písm. d) až f) možno uložiť pokutu do 65 eur.

Žiadame majiteľov psov, aby venčenie psov v parku a jeho okolí, v okolí OcÚ, po celej, školskej, ulici obmedzili, nakoľko na venčenie svojich štvornohých miláčikov je dost' priestoru v okrajových nezastavaných častiach obce.

Obec Bzince pod Javoriou Vás pozýva na

MEDZINÁRODNÝ TENISOVÝ TURNAJ V ŠTVORHRE

pre starších tenistov z Babíc a Bziniec pod Javorinou.

Turnaj sa uskutoční dňa 13.06.2020 od 13.00 hod.
na tenisových kurtoch pri športovej hale v Novom Meste n.V.

Prihlášky na tel: 0907 776 580,
e-mail: starosta@obecbzince.sk

do 10.6.2020.

Ing. Dušan Málík, starosta

VIETE, ODKIAĽ POCHÁDZAJÚ FAŠIANGY A ČO ZNAMENAJÚ?

Fašiangy boli kedysi časom zabíjačiek, jedla, zábavy a veselíc, v čase od Troch kráľov do Popolcovej stredy. Je to sviatok siahajúci do obdobia dávnych pohanských slovanských zvykov.

Slovo fašiang pochádza z nemeckého vast-schane, ktoré vo voľnom preklade znamená posledný nápoj. Symbolizovalo nastávajúci 40-dňový pôst pred Veľkou nocou, ktorý sa najmä v minulosti bral veľmi vážne. Práve preto mali byť posledné fašiangové dni, nazývané ostatky, dňami bujarej zábavy. Podľa dĺžky fašiangového obdobia sa rozlišovali krátke a dlhé fašiangy. Žartovne sa hovorilo, že keď je krátky fašiang, vydajú sa aj škaredé dievčatá. V slovenskom prostredí to bolo dané aj roľníckou kultúrou. Hoci sa gazdovia už pripravovali na jarné práce, ešte nebolo veľa roboty, takže okrem priadok a páračiek bol čas aj na svadby. Inú formu získali fašiangy po prijatí kresťanstva. To, čo z nich ako fragment zostalo, boli obchôdzky v maskách. V súčasnosti ide skôr o zábavu, ale v minulosti mali masky dôležitý rituálny význam. Tie fašiangové boli najmä zvieracie a vyzerali strašidelne. Čím bola maska strašidelnejšia, tým mala väčšiu moc a ľudia verili, že démoni a zlí duchovia sa vyplašia a nebudú ich obťažovať. Naši predkovia žili a stravovali sa veľmi striedmo, ale počas fašiangov pred pôstom bolo zvykom jesť do sýtosti. Tradičnými jedlami boli fánky, šišky, pampúchy, závinny a rôzne zabíjačkové špeciality.

Tradícia fašiangových pochôdzok sa znova stáva súčasťou našich obcí, ktoré sa v čoraz väčšom počte začínajú k tejto tradícii vracieť. Nebolo tomu inak ani v našej dedinke, keď sme sa 15. 2. stretli na hasičskej zbrojnici a už po ôsmy raz sme ľuďom ponúkli zabíjačkové špeciality a možnosť prejsť

sa po dedine v tradičných aj menej tradičných maskách. Spolu sme navštívili obidve dedinské fary, potešili klientov v domove sociálnych služieb, pán starosta nás privítal v našom bzinskom kroji a ponúkol niečo pod zub aj do štamperlíka v priestoroch obecného úradu a neobišli sme ani oslavujúcich v miestnej reštaurácii, kde nás tiež „počastovali“. Počas pochodu sa spievali fašiangové piesne, sprevádzali nás páni na harmonike a s typickým fašiangovým nástrojom „ozembuchom“. Počasie nám aj tento rok prialo a nielen spev, ale aj slniečko nám rozpaľovali tváre.

Po príchode na dvor hasičskej zbrojnice boli masky, ktoré sa pred pochodom zaregistrovali, odmenené krásnymi cenami, za ktoré chceme poďakovať všetkým sponzorom, aj súkromným osobám, ktorí ochotne poprinášali odmeny a ceny, ktorých bolo toľko, že žiadna maska nezostala bez odmeny. Predaj zabíjačkových špecialít sa začal ešte v doobedňajších hodinách a keďže sa na ich výrobe podieľali super mäsiari, všetky výrobky sa míňali veľmi rýchlo. Niektorí si nakúpili domov, pretože predsa len tradícia zabíjačiek, ako si ich pamätáme z minulosti, sa už z našich domovov vytratila a chov prasiatok doma je náročný nielen časovo, ale aj po administratívnej stránke. Niektorí prišli výrobky ochutnať priamo na zbrojnicu. Po dobrom jedle sa spustila zábava, do tanca hrala skupina Zebranka a aj keď nebola taká zima, ako v prvých ročníkoch, predsa bolo dobré sa zahriať pri tanci či varenom vínu a čajíku. Z účastníkov sprievodu aj ochutnávky bolo cítiť dobrú náladu, spokojnosť a radosť zo stretnutia s priateľmi.

Na zorganizovaní tejto akcie, ktorá je už známa aj v širokom okolí, sa podieľala stála partia nadšencov, ktorí na úkor svojho osobného voľna každoročne s radosťou organizujú krásnu akciu a ich zohratosť je zárukou, že všetky práce idú

ako po masle. Bez nadšenia týchto ľudí, mäsiarov, kuričov, ženy v kuchyni, všetkých, ktorí pomáhali, by sa akcia takýchto rozmerov realizovala ťažko. Patrí im veľká vďaka a poďakovanie aj od spokojných účastníkov. Vďaka patrí nielen im, ale aj speváckam z Klenotnice, ktoré svojím spevom dotvárali

tú správnu atmosféru počas pochôdzky dedinou, všetkých účastníkom, či v maskách, alebo bez, všetkým rodičom, ktorí zobrali do sprievodu svoje deti a pestujú v nich lásku k tradíciám a dúfajme, že vychovávajú generáciu, ktorá tieto zvyky bude udržiavať a nedovolí, aby sme na ne zabudli.

Ďakujeme aj obyvateľom z miestnych častí, že nás prišli podporiť a zapojili sa do akcie a prispeli tak svojou účasťou k zblížovaniu všetkých občanov Bziniec. Tešíme sa už na budúci rok a pozývame všetkých, ktorí ešte váhajú, aby sa pridali k nám. Dúfajme, že spoločnými silami sa nám podarí túto peknú zimnú tradíciu v našej dedine zachovať.

Jana Michalovičová

LETO V PRÍRODE SI UŽIME PRÍJEMNE, ALE ZODPOVEDNE

Jarné, a obzvlášť letné, obdobie môže byť z hľadiska rizika vzniku požiarov veľmi nebezpečné. Každoročne sa zaznamenáva zvýšená požiarovosť najmä v lesnom a horskom prostredí, predovšetkým v dôsledku vypaľovania trávy, spaľovania suchých porastov alebo iných činností s otvoreným ohňom.

Leto je z pohľadu možnosti požiaru v prírodnom prostredí rizikové pre svoje špecificky dlhotrvajúce teplé a suché počasie. V posledných rokoch je sucho už samozrejmosťou aj v našom regióne. Takýto charakter počasia vytvára ideálne podmienky na vznik požiaru a jeho rýchle šírenie prostredníctvom vysušených ľahko zápalných horľavých látok, ako je suchá tráva, suché kroviny, vysušené zvyšky dreva po ťažbe a podobne. Zvýšený počet návštevníkov v prírode v letných mesiacoch predstavuje tiež zvýšené riziko požiaru a to aj preto, že medzi nami sa vždy nájde niekoľko nezodpovedných, respektíve takých ľudí, ktorí podcenia riziko používania otvoreného ohňa vo voľnej prírode a zakladajú ohne, prípadne fajčia aj na miestach, kde je to zakázané. Každý z nás si rád po-

chutí v peknom prírodnom prostredí na opekanú slaninku či špekáčiku. Aby takáto nevinná opekačka nemala tragický koniec, musíme si uvedomiť, že opekať sa môže len na miestach vyhradených na tieto účely s vhodným ohniskom, ktoré je zabezpečené voči šíreniu ohňa.

Zvýšené riziko požiaru v letnom období predstavujú aj ťažké práce. Najmä v júli a auguste dochádza počas zberu obilja k nárastu požiarovosti. Pre právnické osoby, ale aj fyzické osoby, ktoré obhospodarujú poľnohospodársku pôdu, platia počas zberového obdobia osobitné pravidlá. Ide najmä o zabezpečenie protipožiarnej asistenčnej hliadok, požiarotechnických zariadení, hasiacich látok a podobne.

Pri koronavírusu sme my Slováci dokázali, že vieme byť zodpovední voči sebe, svojim blízkym, aj voči celej spoločnosti. Týmto som sa Vám chcela prihovoriť ako preventívár požiarnej ochrany obce, aby sme prejavili zodpovednosť aj z hľadiska požiarnej ochrany s ohľaduplnosťou k prírode.

Lubica Cibulková, technik požiarnej ochrany

SPOMIENKA NA CETUNSKÝ BOJ

„Kto padne za vlasť, nezomiera.“

Uplynulo 75 rokov odo dňa, kedy sa partizánsky oddiel Hurban pod vedením kpt. Miloša Uhra vzoprel nemeckým okupačným silám a s nasadením životov bojovali jeho členovia za slobodu nášho národa. Na obeť tohto boja sa v nedeľu 23. februára spomínalo pri Pamätníku padlých a umučených v Cetuni. Kpt. Miloš Uher v roku 1943 založil spolu s V. Medvedevom sovietsko-česko-slovenskú partizánsku skupinu. Táto bola súčasťou 2. československej partizánskej brigády J.V. Stalina. 27. februára 1945 bola jednotka v Cetune napadnutá oddielom Abwehrgruppe 218-Edelweiss a POGH. V nelútostnom a nerovnom boji 27. februára 1945 proti fašistickej presile, ktorá prišla rozbiť partizánske hnutie v horách Javoriny a podrobiť

si podjavorinský kraj, zahynulo 16 partizánov vrátane veliteľa oddielu kpt. Miloša Uhra a jeho zástupcu npor. Antona Jakubíka. Padlí partizáni z cetunského boja sú pochovaní na vrchu Roh nad Lubinou. K pamätníku, ktorý bol postavený na počesť tuhých bojov počas SNP a v roku 1963 vyhlásený za Národnú kultúrnu pamiatku sa prišli pokloniť pozvaní hostia, občania Bziniec pod Javorinou a širokého okolia. Po položení vencov a kvetov k pamätníku sa okrem iných prihovril predseda TSK Jaroslav Baška. „Dnes vzdávame úctu ľuďom, pre ktorých sloboda národa znamenala viac ako osobné šťastie a bezpečnosť. Preto by sme aj dnes mali byť schopní vidieť za hranicu vlastného ja. A najmä pripomínať dôležité udalosti z minulosti mladej generácii.“

Oživením tohtoročnej pietnej spomienky bola ukážka bojov, ktorú predviedli kluby vojenskej histórie zo Slovenska a Česka. Po skončení pietneho aktu starosta obce Bzince pod Javorinou Dušan Málík pozval hostí do miestneho kultúrneho domu, kde boli odovzdané ocenenia, malé občerstvenie. Kultúrnym zážitkom bolo vystúpenie detského folklórneho

súboru Čakanka z Nového Mesta nad Váhom. Spomienkové stretnutie každoročne organizuje obec Bzince pod Javorinou v spolupráci s Oblastným výborom SZPB v Novom Meste nad Váhom a Trenčianskym osvetovým strediskom v Trenčíne.

Želmíra Hložková
Foto: archív obce

CETUNA KEDYSI A DNES

Vo svojom príspevku chcem našim starším občanom pripomenúť a mladších i tých, čo sa prisťahovali, oboznámiť s históriou našich kopaníc. Toto slovo je u nás bežné. V slovníku je vysvetlené takto. Je to rozptýlené osídlenie v hornatých oblastiach. Vznikali novovekou kolonizáciou nevyužitej pôdy rúbaním, kľčovaním a vypaľovaním. Na vzniknutej pôde sa začalo osídľovanie od polovice 16. storočia. Dnes tu máme takéto pomenovania častí kopaníc: Cetuna, Odbočka, Vrzavka, u Bahníkov, u Chovancov, Močáre, u Brezinských, u Bojtárov. Pomenovanie je podľa obyvateľov, ktorí tam bývali. Sú súčasťou obce Bzince pod Javorinou. Do obce patrí i osada Hrubá Strana so svojimi kopanicami.

Ak by sa chcel niekto podrobnejšie zoznámiť s našou minulosťou, odporúčam mu knihu *Bzince pod Javorinou 1337-1997*. Táto publikácia bola vydaná z príležitosti 660. výročia prvej písomnej zmienky o našej obci i s kopanicami.

Jednou z prvých kultúrnych inštitúcií tu bola stará cirkevná škola na Hrevúšovej (dnes už neexistuje) pri zvonici. Postavená ešte za čias maďarizácie. Bola tam jedna veľká trieda, v nej päť ročníkov a učiteľský byt. V povojnovom období z bytu urobili druhú triedu. Učilo sa tu až do roku 1964, kedy bola dokončená nová škola. Po uvoľnení budovy tu bol zriadený útulok pre deti predškolského veku počas poľnohospodárskych prác i ako MŠ pre ostatné deti. Neskôr slúžili mládežníckemu dychovému súboru na nácviky. Tento bol veľmi aktívny. Pochoďili po viacerých súťažiach, kde zožali i časté úspechy. Poslúžili často i na domácich akciách. Títo mládežníci sú už dedovia.

V roku 1922 si tunajší obyvatelia postavili zvonicu. (Táto s malými úpravami slúži dodnes). Zvon bol tiež zakúpený z dobrovoľných zbierok. V tomto období zvonári zvonili ručne ťahom za lano.

Bolo to náročné. Dnes je to jednoduchšie, zvonenie je automatizované. Renovovaná bola v roku 1984. Slúži doteraz, hoci je z nej už stará dáma. Obyvateľom Cetuny oznamuje ráno, obed, večer. Zvláštnym zvončením oznamuje úmrtie občanov.

V tomto období tu nebolo ani cesty, po ktorejby sa dalo nie-

čo doviezť vozmi. Potrebný tovar dovážali po ceste cez lubinské kopanice. Tu bola cesta na tvrdšom podklade. Na uľahčenie života bolo treba požiadať o výstavbu cesty zo Bzincov do Cetuny a jej okolia. Po rokoch chodenia sa to podarilo. Najprv skúšali pracovať svojpomocne, no chudobní obyvatelia toľko prostriedkov nemali. Predstavenstvo obce požiadalo o projekt v r. 1941. Definitívne sa začalo pracovať v júli 1943. Kameň na cestu sa začal ťažiť v tunajšom kameňolome na Hrevúšovej, kde dnes stojí rodinný dom Hargašovcov. Pracovalo sa do roku 1944. Prácu prerušilo SNP. Počas SNP bola výhoda, že nebola cesta dorobená, lebo aj fašistické vojská museli chodiť na kopanice peši. Práce pokračovali od roku 1946. S výstavbou tretieho úseku cesty z Cetuny cez Hrnčiarové na Starú Turú sa začalo až po mnohých urgenciách v júli 1973.

V roku 1942 sa začala stavať Požiarna zbrojnica na Hrevúšovej. Samozrejme, svojpomocne. Občania robili medzi sebou zbierky – kto čo mohol dať: peniaze alebo stavebný materiál. I túto stavbu prerušilo SNP.

Pokračovalo sa až po oslobodení nášho kraja v auguste 1945. Teraz už prispel na stavbu i ONV v Novom Meste nad Váhom sumou 150 000 Kčs i obec. Slúžila požiarnikom na stretávanie sa. V lete, keď dozrievalo obilie, mávali v nej službu, aby v prípade požiaru mohli privolať pomoc. Dnes je tam súkromný dom.

Dňa 25. júla 1950 bola brigádnicke dokončená telefónna linka. Jedna telefónna búdka bola umiestená vo vtedajšom hostinci. Odtiaľ mohli ľudia telefonovať po dohode s krčmárom. Tomu i za hovor zaplatili. On to poslal napoštu. I to bola v tom čase vymoženosť.

Linka autobusovej dopravy bola slávnostne otvorená z Nového Mesta nad Váhom – Cetuna – Hrubá Strana 24. marca 1951. ČSAD v Novom Meste nad Váhom dala do užívania na trať iba jeden malý autobus. V priebehu jedného roka museli pridať ešte jeden autobus. Asi v šesťdesiatych rokoch museli pridať ešte ďalší, lebo chodilo veľa detí zo školy, robotníci z prírodzenej výbory na JRD, ľudia od lekára, z nákupov.

3.úsek cesty z Cetuny cez Hrnčiarové na Starú Turu sa začal budovať v roku 1973 v júli. Po dobudovaní cesty mohli tadiaľ chodiť i väčšie autá a chodili i autobusy, ktoré rozvážali ľudí do Chirany i do Podjavorinského výrobného družstva na Starú Turú. V roku 1946-1950 boli podávané žiadosti na elektrifikáciu Cetuny. Uskutočnila sa ž v roku 1955-1956. I pri tejto akcii boli účastní naši občania: výkopové práce, nakladanie a rozvoj materiálu, stravovanie a ubytovanie montérov.

Tradične v akcii „Z“ sa stavala i škola – pomocou našich ľudí. Stavala sa päť rokov. Dňa 30. augusta 1964 pri príležitosti 20. výročia SNP bola daná do užívania cetunským žiakom funkcionármi ONV – odborom školstva v Trenčíne. Na školu bola daná i tabuľa učiteľovi Jánovi Martákovi- ilegálnemu a odbojovému pracovníkovi, ktorý učil na Hrevúšovej. Bol odvečený do koncentračného tábora. Ku koncu vojny zahynul v Nemecku počas pochodu smrti väzňov z koncentračného tábora.

V roku 1973 v rámci reorganizácie v školstve 4. a 5. ročník presunuli do ZŠ v Bzinciach pod Javorinou. Uvoľnenú triedu poskytli deťom MŠ z Cetuny a Hrubej Strany. Riaditeľ Ivan Komlóši odišiel do ZŠ v Považanoch a riaditeľstvo prebrala p.Emília Potfajová. Neskoršie i žiaci 1.-3. ročníka boli presunutí do ZŠ v Bzinciach pod Javorinou a celý areál slúžil MŠ. Dočasne sem dovážali i deti z Moravského Lieskového. Po ich odchode zostalo málo detí a tie presunuli do MŠ v Bzinciach pod Javorinou. Ťažko vybudovaná škola prestala slúžiť žiakom. Bola prenajatá niekoľkým firmám. Dnes je budova prázdna.

Vrátim sa do histórie. Rodina Gašparíková v roku 1934 postavila budovu, v ktorej sa nachádzal rodinný dom, obchod, hostinec a tzv. sála. Tá bola v dnešnom COUNTRY SALOONE. Pre objasnenie opíšem, ako to vtedy vyzeralo. Hostinec bol v dnešnom obchode. Miestnosti boli spojené dverami, aby sa ľudia počas zábavy mohli občerstviť. Obchod bol z druhej strany hostinca. Do obchodu sa dalo vojsť z hostinca i zvonku.

Sála slúžila ako kultúrna miestnosť. Bolo tam rozoberateľné javisko v rohu, kde sú teraz WC. Hrávali sa tu divadlá- dospelí i deti, zábavné estrády a i. Javisko v zmenšenej forme poslúžilo i muzikantom, ktorí hrali na zábave. Vtedy sa tu zastavovali i svadby, aby si ľudia mohli obzrieť i nevestu. Svadby sa robievali doma.

Odohralo sa tu veľa divadelných predstavení. S nacvičovaním začal učiteľ Ján Marták, ktorý okrem divadelných hier nacvičil i operety. Niektoré z jeho hier: *Vy, krásne Tatry malebné, Keď rozkvitne prvý máj, Modrá ruža, Hrob lásky* a iné.

Jeho nasledovníkom sa stal Pavol Mazák, obyvateľ Cetuny. Spomeniem niektoré hry, ktoré nacvičil: *Kubo, Divá Bára, Ženský zákon, Statočný valach* a iné. Ľudia divadlá radi hrávali, ale ich radi i navštevovali. Sála bola vždy preplnená.

Občanom bolo jasné, že by bolo potrebné postaviť nejaký kultúrny dom. Podarilo sa, ale nebolo to jednoduché. Po rokoch húževnatej administratívnej práce zásluhou vtedajšieho tajomníka MNV Milana Hanzlíka z Cetuny v spolupráci s Radou MNV v Bzinciach pod Javorinou bolo vybavené a priznané stavebné povolenie ONV v Trenčíne i s projektom nového KD

v Cetune. Počas práce sa plán menil, lebo nebol dostatočne vypracovaný. Tým sa zvyšovali i náklady. Samozrejme, robilo sa to v akcii „Z“. Pozrite sa na stavbu a na počet obyvateľov. Riadne si pri všetkých stavbách „zamakali“. S nútenými prestávkami to trvalo asi 7 rokov. Teraz bolo treba KD vybaviť i vo vnútri. Pomohli obyvatelia spod Javoriny žijúci v Bratislave. Zabezpečili peniaze cez ministerstvo kultúry. Z nich sa kúpilo všetko zariadenie do sály i do kuchyne, Slovenská národná galéria darovala obrazy, Martinské divadlo dalo všetko zariadenie na javisko i kulisy. Bol tu i gobelín, ktorý je teraz na Obecnom úrade Bzince pod Javorinou. Miestnosti na poschodí slúžili na rôzne účely. Knižnica, zasadačka, klub mládeže, kancelária.

Konečne nastala slávnostná chvíľa otvorenia kultúrneho domu. Bolo to 7.mája 1977. Za účasti okresných i miestnych funkcionárov a tých, ktorí akokoľvek pomohli a, samozrejme, našich občanov.

Po celé tie roky je využitý na rôzne akcie. Krátko po otvorení tu začali robiť svadby. Vymenujem akcie, ktoré sa tu robili a robia i dnes. Kurzy, varenia, pečenia, šitia, prednášky ovocinárske, zdravotnícke i tanečné zábavy, maškarné plesy, schôdze. Akcie pre deti – Dedo Mráz, maľovanie kraslíc, príprava MDD, Deň úcty k starším, MDŽ, výstavy výšiviek, v roku 2016 veľmi vydarená výstava Cetuna kedysi a dnes. Tu sme mohli vidieť na fotografiách a exponátoch, ako žili naši predkovia. Mnohé

predmety boli vzácnosťou. Sála poslúži i našim ženám, ktoré sem chodia cvičiť.

Ešte musím spomenúť našich hasičov, ktorí tu mávajú v lete tréningy, pravidelne sa starajú o okolie kultúrneho domu spolu so správcom. Každý rok tu prebieha súťaž Inovecko-Karpatská hasičská liga. Súťaží 15-20 družstiev za podpory mnohých návštevníkov. Býva to vydarená akcia, kde sa postretajú mnohí známi.

Toto je naša história v skratke.

Emília Pražienková

Foto: archív obce

Použitá literatúra:

Štefan Zemanovič: Spomienka

Kniha *Bzince pod Javorinou 1337-1997*, kolektív autorov

BOL NÁM DANÝ ČAS

Keď sme slávili sviatky, ktorým hovoríme, že sú najkrajšie v roku, Vianoce, ani sme netušili, čo sa v tak ďalekej Číne deje. A nikto ani nepredpokladal, že sa to dostane sem a zasiahne celý svet. Práve, keď sa kresťanský svet chystal na najdôležitejšie sviatky v roku – Veľkú noc. To prípravné obdobie, ten čas pred tým- pôstny čas sa rušili všetky podujatia, zavreli sa dvere chrámov, mnohé podniky, obchodné centrá a nastalo ticho. Mali sme ostať doma.

Niektorí z nás to aj dodržiavali, ale mnohí museli aj napriek odporúčaniam chodiť do práce. Lekári, sestričky, pekári, hasiči, policajti, a mnohí ďalší, a tým sa vyjadrovala naša vďaka tleskaním z balkónov, z domov.

Cirkev sa tiež ocitla v situácii, ktorú doteraz nepoznala. Tento mimoriadny stav nás naučil vďačnosti za techniku v oblasti komunikácie, mobily, internet, obecný rozhlas. Cirkev sa z veľkej časti presťahovala do kyberpriestorov, na sociálne siete, ktorý máme v dnešnom modernom svete a bez ktorého si už mnohí nevieme predstaviť fungovanie nášho života. Na youtubejských kanáloch na stránkach zborov afarností sa začali vysielat online služby božie, omše.

Keďže nie všetkým je daná taká možnosť využívať túto

modernú techniku, zvolili sme s bratom farárom z katolíckej farnosti prihovárať sa od štvrtrej pôstnej nedele cez obecný rozhlas. Vždy zazneli piesne vystihujúce slová príhovorov i cirkevné obdobie. Raz som sa prihovorila ja a brat farár poslúžil modlitbou, potom to bolo naopak. Myslím, že to bol vzácny čas, nedela o desiatej, otvorit si okno, alebo vyjsť pred dvor a započúvať sa do príhovorov. Verím, že sme povzbudzovali srdcia mnohých počúvajúcich veriacich i neveriacich. A to bola naša snaha.

Nikto z nás takú situáciu nezažil. Ani veľkonočné sviatky so zatvorenými kostolmi, ale verím, že sme nemali a nemáme zavreté srdcia pre Boha. On je Ten, ktorý nás v každom čase vedie a dáva silu i nádej zvládať nielen takéto situácie.

Keď sa opatrenia zmiernili a bolo možné sa stretnúť v chrámoch už 10. 5. v nedeľu, ktorú nazývame aj Cantate- Spievajte, bolo to naozaj s veľkou vďakou voči nebeskému Otcovi. Napriek tomu, že moderná technika, nám umožnila ostať v spojení počas izolácie, nemohla nahradiť to spoločenstvo osobnej blízkosti v chrámoch. Verím, že nám to nezovšednie, ale že bude rásť. Bol nám daný čas.

Iveta Kosečková ev.a.v. farárka

KRÍZY BOLI, SÚ A BUDÚ

Sestra evanjelická farárka výstižne zachytila uplynulé obdobie. Nútené obmedzenie stretávania, no na druhej strane blízkosť hoci inak, ako sme boli zvyknutí. Sme v tom všetci spolu. V tom ma zachytilo veľmi aktuálne zamyslenie jedného saleziánskeho pátra. Uvažujme s ním.

Situácia, ktorú dnes prežívame, nám môže pomôcť vniknúť do nesmierneho tajomstva križa. Boh stvoril človeka krásneho, plného života. V rajskej záhrade sa pohyboval voľne a prežíval spoločenstvo s Bohom i celým tvorstvom, teda neničil prírodu, nezneužíval zvieratá, vnímal krásu blízkosti druhého človeka.

Potom prišla nákaza, horšia, ako všetky, ktoré doteraz ľudstvo poznalo. Hriech. Hriech napadol najzákladnejšiu funkciu, a to dôveru v Boha, v jeho nekonečnú lásku. Iba z tejto lásky je človek naozaj živý a zdravý. (Vidíme ako sebestvo a zlé vzťahy ničia život a zdravie). Choroba zasiahla globálne celý svet. Je to skutočná pandémia. A stále rozožiera ľudstvo, hoci ono robí všetky možné opatrenia. Rúška, izolácia, zatváranie hraníc, oživovanie ekonomiky, ale choroba hriechu ho ničí stále viac. Božie pokusy stroskotali všetky na tom najzákladnejšom probléme. Probléme nedôvery. Človek už Bohu neverí, už nevidí nebo, je zahľadený do zeme a ustarostene hľadá ďalšie opatrenia vlastného prežitia. Boh však má zázračný liek. Ale človek ho odmieta.

Preto prichádza Boží Syn, má recept. Rozpráva o úžasnej Otcovej láske a o nebi, ktoré nás čaká, a už tu ho môžeme ako-

si zažívať. Ale ani jemu neuveria. Preto podnikne rozhodujúcu bojovú výpravu. Nechá sa nakaziť touto chorobou sám. Hoci bez hriechu, prijme všetky dôsledky tejto choroby. Nesie na sebe všetok hriech ľudstva. Celú jeho biedu. Nechá, aby ho táto choroba rozožrala a umiera. Umiera, ale nie definitívne. Má imunitu, ktorá vytvorí protilátky. Nekonečnú dôveru v lásku Otca. Nosí v sebe výkrik – Otče, do tvojich rúk porúčam svojho ducha. A Otec na seba nenechá dlho čakať. Ľudia konečne vidia, že záchrana je možná, začínajú veriť, a potom skutočne žiť. Toto je víťazstvo križa.

Nech križ ožiari naše mysle. Ježiš nám zanechal liek. Je to láska medzi ním a Otcem. Teda Duch Svätý. Nepremárnime túto príležitosť „korona krízy“. Prosme a nechajme sa uzdravovať týmto liekom, aby sme, tak ako pri „korona kríze“, dokázali nepozerať len na seba, a v sile Božieho lieku odpustili tým, ktorí nám ublížili. Tak sa nám bude žiť lepšie, otvoria sa nám oči a otvoria nové, spoločné perspektívy.

Krízy boli, sú a budú. Tieto krízy nás ale vybičujú, nech ukážeme to najlepšie, čo je v nás. Verím, že Boh v tom ide s nami. Toto je skvelý impulz kresťanstva. Boh vám nezametie cestu, ale povie – tu máš rozum, človeče, tak s ním niečo rob. Uč sa, premýšľaj, rozviň ho, zvládni svet. Vďaka tomuto impulzu dnes máme antibiotiká alebo dokážeme lietať do vesmíru. Vďaka tomuto impulzu lásky, teda Ducha Svätého, dokážeme zvládať život a tešiť sa z neho.

Ludovít Kubáň r.k.farár

SRDEČNE BLAHOŽELÁME

60

Rudolf Šipoš
Igor Ostrovský
Janka Kuhajdová
Janka Gulánová
Jaroslav Bušo
Ľubomíra Drgoncová
Fedor Michalovič

70

Milan Gulán
Zuzana Stachová
Mgr. Viera Znachorová
Elena Ševčíková
Dušan Štefanovič
Ján Korytár

80

Božena Barvíková
Jozef Fogaš

85

Pavel Mikuláš

90

Ján Krajčovic

SPOMÍNAME

„Odišiel tíško ako odchádza deň
a v našich srdciach zostáva spomienka len.“
Dňa 10.júna 2020 uplynie 15 rokov od úmrtia
nášho otca **Dušana KOPCA**.
Kto si pamätá na jeho vždy usmiatu tvár
spomínajte a venujte mu tichú spomienku
spolu s rodinou.
S láskou spomínajú dcéry Iveta a Katka
s rodinami a ostatná rodina.

„Čas plynie roky sa mihnajú, spomienky na Vás zostávajú.“
Dňa 9.mája 2020 sme si pripomenuli 20 rokov od úmrtia nášho
otca Ivana Roháčka a dňa 14. februára 2020 4 roky od úmrtia
našej mamy **Ludmily ROHÁCKOVEJ**.
S láskou a úctou spomínajú dcéra Lýdia s rodinou
a syn Ľuboš s rodinou a ostatná rodina.

„Ten, kto zostáva žiť v srdciach a spomienkach iných, nezomiera.“
Touto cestou chcem pripomenúť našej rodine i známym, že
7. mája uplynulo 100 rokov od narodenia našej mamy a babičky
Anny Potfajovej a 15.júna 106 rokov od narodenia otca a starého
otca **Miloša POTFAJA**.
S úctou a láskou si na nich spomínajú dcéra Emília
a vnučky Iveta a Monika s rodinami.

ROZLÚČILI SME SA

Igor Lorenc	vo veku 78 rokov
Milan Slávik	vo veku 87 rokov
Juraj Ondrejčka	vo veku 90 rokov
Libor Krajčovic	vo veku 41 rokov
Hedviga Hudecová	vo veku 81 rokov
Elena Kučerová	vo veku 81 rokov
Ján Bušo	vo veku 99 rokov
Ján Valo	vo veku 72 rokov
Emília Štepanovicová	vo veku 72 rokov
Jaroslav Machovic	vo veku 77 rokov
Anna Sláviková	vo veku 81 rokov
Ján Hargaš	vo veku 77 rokov
Vladimír Kučera	vo veku 58 rokov
Jaroslav Samotný	vo veku 65 rokov
Jozef Žák	vo veku 61 rokov
Elena Petrovová	vo veku 92 rokov

Pozostalým rodinám vyslovujeme úprimnú
sústrasť nad stratou svojich blízkych.

P O Z V Á N K A na pripravované podujatie - DEŇ OBCE - program

28.8.2020 - piatok : kapela Sokoly
29.8.2020 – sobota : dychová hudba Rubín
kapela Zbojná
a sestry Bacmaňákové
DUO JAMAHA
šermiarska a ohňová show
tanečná zábava

30.8. 2020 – nedeľa: PACI – PAC – program pre deti
súbor Klenotnica
Flamenco
súbor Dolinka
DH Vlčovanka

TEŠÍME SA NA VÁS. Obec Bzince pod Javorinou

BZINSKÝ CHÝRNIK

Vydáva: Obec Bzince pod Javorinou, 916 11 Bzince pod Javorinou 348, IČO 00311456, www.obecbzince.sk.
Vydané: jún 2020. Číslo: 2/2020. Periodicita vydávania periodickej tlače: štvrťročník.
Grafická úprava a tlač: UNIVERSALPRINT, s.r.o., Priemyselná 2, Nové Mesto nad Váhom.
ISSN 2644-4984
MKS SR pod číslom EV 5613/18